

Közelség / távolság értelmezése online kommunikációs térben

„Oly távol, és mégis közel”

DR. ANDÓ ÉVA
egyetemi docens
ando.eva@kre.hu

Károli Gáspár Református Egyetem

Gazdaságtudományi, Egészségtudományi és Szociális Kar

Miről lesz szó?

- ❖ Online kommunikáció – tematikai leszűkítés
- ❖ Alapvetések
 - technológiai determinizmus
 - digitális kommunikáció
 - közelség/távolság online csoportokban
- ❖ Nyelvi pozicionálás – társas viszony kifejezése virtuális térben

Online kommunikáció

- E-mail
- Azonnali, közvetlen üzenetküldés
- Hang- és videóalapú kommunikáció
- Csoportos kommunikáció

THE MEDIUM IS THE MESSAGE.

LARRY SANDERS

ALAPVETÉSEK

A digitális kommunikáció pragmatikai szempontú vizsgálatára **technológiai determinizmus** jellemző: a technológia vagy a médium lehetőségei és korlátai meghatározzák a (nyelvi) viselkedést.

Az új kommunikációs technológia új környezetet, közeget teremt, és így meghatározza az üzenet tartalmát.

ALAPVETÉSEK

Új kommunikációs mód jön létre; átalakul az írásbeliség, a műfajiság.

ALAPVETÉSEK

Az online térben új közösségi létforma születik.
E közösségi kultúrának az új típusú nyelv és
nyelvhasználat az alapja.

A netnyelv (*Netspeak*)
a harmadik médium: írásbeli,
beszédbeli és elektronikus
sajátosságokat kombináló nyelv.

A TRADICIONÁLIS DICHOTÓMIA (ÍRÁS – BESZÉD) KIEGÉSZÍTÉSE

Az elektronikus nyelvhasználat
mediálisan

írásbeli műfaj: írott nyelvi grafikus jelekkel valósul meg;

konceptcionálisan

szóbeli műfaj: fontos a térbeli-időbeli, szociális és emocionális *közelség*.

Dialogikusság és spontaneitás jellemzi.

Új szöveglétmód

- kváziszóbeliség
- írott csevegés
- másodlagos szóbeliség
- szimbolikus írásbeliség
- új beszélnyelviség
- virtuális írásbeliség

A digitális kommunikáció nyelvhasználata nem sorolható be a szóbeliség-írásbeliség dichotómiába, hanem „a szóbeliség és az írásbeliség között oszcillál” (Wirth, 2005)

A multi-story apartment building with a light-colored facade and numerous windows. Many of the windows have small, blue metal balconies attached to them. The building is viewed from a slightly low angle, and a utility pole is visible in the foreground on the left. The sky is bright and clear.

A KÖZÖSSÉGI TÉR ÁTÉRTELMEZÉSE

ÚJ KÖZÖSSÉGI LÉTFORMA SZÜLETETT

ONLINE CSOPORTOK KÖZÖSSÉG – TÉR – KÖZELSÉG

- A netnyelv a **csoportkohézió** megteremtője, a csoportot összetartó erők létrehozója és fenntartója.
- Az új kommunikációs térben megváltozik a hely és közösség viszonyával kapcsolatos képzetünk.
- A digitális kommunikáció során a beszélgetésben részt vevők közötti viszony közelségének foka a **nyelvhasználatban** tükröződik.

„A digitális puszták globális nomádjai” (Meyrowitz)

A nem földrajzi alapon szerveződő, virtuális csoportok közös cselekvéseket hajtanak végre gazdasági, politikai és társadalmi célok érdekében – csakúgy, mint a régi idők kis törzsei.

**FÖLDRAJZI KÖZELSÉG HELYETT
KAPCSOLATI KÖZELSÉG**

Ottlét – jelenlét – együttlét

A technológia által közvetített kommunikáció megteremti a lehetőséget a virtuális ottlét és együttlét élményének megéléséhez.

Földrajzi közelség – kapcsolati közelség – intimitás

Nonverbális kommunikációs eszközök hiánya –
térszabályozás átértelmezése

Közvetlenség – informalitás

- A nyelvi választások a beszéd vagy írás pillanatában választott identitásunkat fejezik ki: azt, hogy milyen kapcsolatban vagyunk a partnerrel, illetve hogyan viszonyulunk hozzá, a beszélgetés körülményeihez, témájához, a kommunikációt közvetítő csatornához.
- A nyelvi informalitás egy kapcsolat szorosságának egyik legfontosabb jegye.

A black and white photograph showing two hands shaking in a firm grip. The hands are positioned in the center of the frame, with the fingers interlaced. The lighting is dramatic, highlighting the texture of the skin and the creases on the hands. The background is dark and out of focus, emphasizing the central action of the handshake.

**A digitális
kommunikációban a
nyelvhasználatban
tükröződik a résztvevők
közötti közelség.**

A nyelvi pozicionálás

Az „én” a *nyelvi pozicionálás* eredménye, azoknak a változatos diszkurzív folyamatoknak a terméke, amelyekben a személyiség részt vesz és különböző szerepeket játszik.

A kapcsolati közelség kifejezőeszközei – a nyelvi pozicionálás szakaszai

- Különböző befogadó/kizáró társas *kategóriák*, *viszonyjelzők* használata.
- Részvétel a kategóriák jelentését megadó *diszkurzív folyamatokban*, ide tartoznak az egyes szerepekre jellemző *történetek* is.
- Az *én pozicionálása* a kategóriák és a történetek mentén.
- A csoportok szerinti hovatartozás kifejezése, a *csoporttagság* felismerése és folyamatos kommunikálása.
- Közös csoportnyelv használata.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMÜKET!